

Uchwała Komisji habilitacyjnej

Z dnia 04 marca 2024 r.

Powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
W dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej
Wszczętym na wniosek dr Joanny Cholewa

§1

Komisja habilitacyjna powołana Uchwałą Nr AR001-6-X/2023 Senatu Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach (z dnia 24 października 2023 roku) w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Joannie Cholewa, działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.) po zapoznaniu się z dokumentacją wniosku, recenzjami oraz opiniami wszystkich Członków Komisji, stwierdza, że aktywność naukowa oraz osiągnięcie naukowe zatytułowane: *„Wpływ funkcjonalnej rehabilitacji ruchowej opartej na zwalczaniu objawów ruchowych z równoczesnym treningiem zadaniowym, na niezależność funkcjonalną i jakość życia osób z chorobą Parkinsona”* stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o kulturze fizycznej i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr Joannie Cholewa stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej.

UZASADNIENIE

Komisja habilitacyjna w składzie:

- Przewodniczący: Prof. dr hab. Woźniewski Marek (Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu);
- Sekretarz: Dr hab. Polak Anna prof. AWF Katowice (Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach);
- Recenzenci: Dr hab. Budrewicz Sławomir prof. UMW (Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu)
Dr hab. Drużbicki Mariusz prof. AB (Akademia Bialska w Białej Podlaskiej)
Dr hab. Mirek Elżbieta prof. AWF Kraków (Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie);
Prof. dr hab. Śliwiński Zbigniew (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach);
- Członek komisji: Prof. dr hab. Taradaj Jakub (Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach).

po zapoznaniu się z opiniami recenzentów oraz z materiałami dotyczącymi działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej doktor Joanny Cholewa, oraz po wysłuchaniu opinii wszystkich członków komisji i po dyskusji, w głosowaniu jawnym (proporcją głosów: 6 za, 1 przeciw i 0 wstrzymujących się) podjęła uchwałę wyrażającą pozytywną opinię w sprawie nadania doktor Joannie Cholewa stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej.

INFORMACJE OGÓLNE - PRZEBIEG DZIAŁALNOŚCI ZAWODOWEJ I NAUKOWEJ

Zatrudnienie w jednostkach naukowych:

Od 2019 r. do nadal dr Joanna Cholewa jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Wychowania Fizycznego i Adaptowanej Aktywności Fizycznej, Wydziału Wychowania Fizycznego, Akademii Wychowania Fizycznego im. J. Kukuczki w Katowicach. W latach 2010 – 2019 dr J. Cholewa pracowała w Katedrze Fizjoterapii Układu Nerwowego i Narządu Ruchu, Wydziału Fizjoterapii, Akademii Wychowania Fizycznego im. J. Kukuczki w Katowicach kolejno na stanowisku wykładowcy (2010-2011), asystenta (2011-2015) i adiunkta (2015-2019).

Wykształcenie, posiadane dyplomy, stopnie naukowe:

Joanna Cholewa w 1999 r. uzyskała tytuł zawodowy pielęgniarki o specjalności Ochrona Zdrowia i Pielęgnowanie Chorych, w Zespole Szkół Medycznych im. Jadwigi Łżyckiej w Przemyślu (prawo wykonywania zawodu nadane przez Okręgową Radę Pielęgniarek i Położnych w Przeworsku, nr 696/96. W 2001 r. ukończyła Studium Zarządzania w Rehabilitacji (z uprawnieniami do kierowania i organizowania pracy w placówkach rehabilitacyjnych) w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach. W 2001 r. ukończyła z wyróżnieniem studia na kierunku: Fizjoterapia w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach uzyskując tytuł zawodowy magistra fizjoterapii (prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty nr 49147).

W 2009 roku Joanna Cholewa ukończyła Studia Doktoranckie w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, a w 2010 r. uzyskała stopień naukowy doktora nauk o kulturze fizycznej (nadany przez Radę Wydziału Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach) na podstawie rozprawy doktorskiej, zatytułowanej: „*Wpływ rehabilitacji ruchowej na stopień nasilenia objawów u pacjentów z chorobą Parkinsona*” (promotor: prof. dr hab. Grzegorz Opala; recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Kwolek, prof. dr hab. Józef Langfort).

W 2017 r. ukończyła studia podyplomowe: Neurorehabilitacja osób dorosłych oraz osób w wieku podeszłym, na Wydziale Nauk o Zdrowiu, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

OCENA OGÓLNEGO DOROBKU NAUKOWEGO

(poza dorobkiem naukowym wchodzącym w skład monotematycznego dzieła)

Wyniki analizy bibliometrycznej

Zgodnie z analizą bibliometryczną sporządzoną w dniu 10.05.2023 r. przez jednostkę zatrudniającą - Akademię Wychowania Fizycznego w Katowicach - łączny dorobek naukowy doktor Joanny Cholewa obejmował:

- ✓ 11 artykułów opublikowanych w czasopismach posiadających IF (26,700 IF; 665 pkt. MNiSW), z czego 5 artykułów zostało zgłoszonych przez Kandydatkę, jako monotematyczne dzieło, którego łączny wskaźnik IF kształtował się na poziomie 4,901 IF (85 pkt. MNiSW);
- ✓ 14 artykułów opublikowanych w czasopismach nieposiadających IF (107 pkt. MNiSW);
- ✓ 2 streszczenia opublikowane w czasopiśmie nieposiadającym IF (0 pkt. MNiSW);
- ✓ 2 monografie / podręczniki (45 pkt. MNiSW);
- ✓ 2 redakcje monografii i wydawnictw zwartych (5 pkt. MNiSW);
- ✓ 9 rozdziałów w monografiach i wydawnictwach zwartych (75 pkt. MNiSW);
- ✓ 6 pełnych tekstów opublikowanych w materiałach konferencyjnych (0 pkt. MNiSW)
- ✓ 15 streszczeń w materiałach konferencyjnych (0 pkt. MNiSW).

Sumaryczny wskaźnik Impact Factor dorobku naukowego doktor Joanny Cholewa w dniu sporządzenia analizy bibliograficznej (tj. w dniu 10.05.2023 r.) wynosił 26,700 IF (897 pkt. MNiSW). Według bazy Web of Science liczba cytowań wynosiła ogółem 72 (w tym bez autocytowań = 60), a Indeks Hirscha wynosił 5. Według bazy Scopus liczba cytowań wynosiła 77 (w tym bez autocytowań = 64), a Indeks Hirscha kształtował się na poziomie 4.

W opinii Recenzentki, dr hab. Elżbiety Mirek prof. AWF Kraków, biorąc pod uwagę punkty uzyskiwane na przestrzeni ostatnich lat przez naukowców w dyscyplinie kultura fizyczna, dorobek punktowy Habilitantki należy uznać za wystarczający.

Dorobek Habilitantki przed- i po uzyskaniu stopnia doktora

Recenzent, dr hab. Drużbicki Mariusz prof. AB wskazał, że przed uzyskaniem stopnia doktora Pani Joanna Cholewa opublikowała tylko dwie prace w Zeszytach Naukowych Politechniki Opolskiej

i Zeszytach Metodyczno-Naukowych Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, natomiast po uzyskaniu stopnia doktora, jako autorka lub współautorka publikowała prace w wielu renomowanych czasopismach: Thermochemica Acta (dwukrotnie), (IF=3,378; MNiSW=100), Applied Sciences.(IF=2,83; MNiSW=100), International Journal Environmental Research And Public Health: (IF=4,614, MNiSW=140), Experimental Gerontology (IF=4,253, MNiSW=100), Plos One (IF=3,240. MNiSW=100),Journal of Clinical Medicine (IF=4,241. MNiSW=140), Risk Management and Healthcare Policy (IF=3,200, MNiSW=70).

Informacja o uczestnictwie Kandydatki w pracach zespołów badawczych

Recenzenci, dr hab. Budrewicz Sławomir prof. UMW oraz dr hab. Drużbicki Mariusz prof. AB podkreślili, że dr Joanna Cholewa w ramach prowadzonych badań współpracowała naukowo z następującymi jednostkami naukowymi:

- ✓ **Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach.** Efektem współpracy były wspólne publikacje naukowe w czasopismach Applied Sciences, International Journal of Environmental Research And Public, Experimental Gerontology, Journal of Clinical Medicine, Risk management and healthcare policy, Medycyna Pracy, BioMed Research International, WORK: A Journal of Prevention, Assessment and Rehabilitation, Journal of Physical Therapy Science, wydawnictwo PZWL, Warszawa;
- ✓ **Institute of Physical Education and Sport, Pavol Jozef Safárik University in Kosice, Słowacja.** Efektem współpracy były wspólne publikacje naukowe w czasopismach Applied Sciences, Physical Activity Review, Journal of Physical Education & Health, Wydaw. PWSZ w Raciborzu;
- ✓ **Klinika Neurologii Collegium Medicum Uniwersytetu Jagielińskiego w Krakowie.** Efektem współpracy były wspólne publikacje naukowe w czasopismach International Journal of Environmental Research And Public Health, Journal of Clinical Medicine;
- ✓ **Uniwersytet Śląski w Katowicach, Zakład Fizyki Medycznej i Instytut Fizyki im. Augusta Chelkowskiego.** Efektem współpracy były wspólne publikacje naukowe w czasopismach Thermochemica Acta.

Udziały w konferencjach naukowych

Doktor hab. Drużbicki Mariusz prof. AB zauważył, że dr J. Cholewa czynnie uczestniczyła 16 krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych oraz w 9 konferencjach zagranicznych.

Łącznie na konferencjach zaprezentowała 27 doniesień naukowych. Była też członkiem 3 komitetów organizacyjnych i 8 komitetów naukowych na konferencjach.

Dodatkowe obszary badawcze poza monotematycznym dziełem

Recenzenci, zwrócili uwagę, że poza głównym nurtem badawczym przedstawionym w monotematycznym dziele, w dorobku naukowym Habilitantki można wyróżnić trzy inne zakresy tematyczne, mianowicie: 1) Wpływ rehabilitacji ruchowej na wybrane aspekty życia i utrzymanie aktywności społecznej osób z chorobą Parkinsona (*Parkinson's disease; PD*); 2) Uwarunkowania i pomiar aktywności fizycznej osób z PD oraz 3) Objawy niemotoryczne w usprawnianiu osób z PD.

Ad. 1) Wpływ rehabilitacji ruchowej na wybrane aspekty życia i utrzymanie aktywności społecznej osób z PD był tematem następujących publikacji „*Rehabilitation in Parkinson's Disease*”, „*Rehabilitation procedures aimed at decreasing motor symptoms in Parkinson's Disease*”, „*Senior Fitness Test in assessing the effectiveness of physical rehabilitation in the context of Parkinson's disease patients' quality of life*”, „*Senior Fitness Test in the assessment of the physical fitness of people with Parkinson's disease*” i „*Quality of life among people with Parkinson's disease*”. Łączna wartość wskaźnika wpływu publikacji IF= 4,253; MNiSW=105;

Ad. 2) Wyniki zainteresowań Habilitantki dotyczące uwarunkowań i pomiaru aktywności fizycznej u osób z PD opublikowano w następujących pracach „*Does participation in functional physical rehabilitation affect the assessment of the level of physical activity performer*”, „*Declared and real recreational physical activity in Parkinson's disease woman patients*”, „*What determines spontaneous physical activity in patients with Parkinson's disease*”, „*Physical activity of people with Parkinson's disease with regard to participation in rehabilitation program*”. Łączna wartość wskaźnika wpływu publikacji IF= 7,079; MNiSW=310.

Ad. 3) Wyniki trzeciego obszaru zainteresowań Habilitantki, skierowanego na problematykę terapii objawów niemotorycznych w rehabilitacji osób z PD, przedstawiono w pracach „*Risk factors for apathy in Polish patients with Parkinson's Disease*”, „*Fall-related measures in elderly individuals and Parkinson's disease subjects*”, „*The influence of nonpharmacological complex therapy conducted at a Community Day-Care Center on cognitive function and mood in older adults*”. Wartość wskaźnika wpływu publikacji IF= 11,054; MNiSW=270.

OCENA CYKLU PUBLIKACJI ZŁOŻONYCH JAKO OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE

Na cykl publikacji monotematycznych stanowiących osiągnięcie naukowe doktor Joanny Cholewa składa się z 5 prac, które zostały opublikowane w latach 2013 – 2017 w czasopiśmie, których łączny współczynnik wpływu wynosi 4,901 IF (85 pkt. MNiSW). Doktor J. Cholewa jest pierwszym autorem wszystkich tych 5 artykułów. Poza dr J. Cholewą, w przygotowaniu tych artykułów uczestniczyło od 2 do 4 innych autorów. Dla wszystkich publikacji współautorskich, przywołanych w cyklu wchodzącym w skład monotematycznego dzieła, dr J. Cholewa zamieściła oświadczenia współautorów publikacji. Wszystkie publikacje podejmują tematykę dotyczącą rehabilitacji funkcjonalnej osób z PD i są spójne tematycznie.

Prace wchodzące w skład cyklu publikacji obejmują tematykę wpływu funkcjonalnej rehabilitacji na poprawę aktywności, niezależności funkcjonalnej i jakości życia osób z PD. Zdaniem Recenzenta, dr. hab. Drużbickiego Mariusza, wkład naukowy dr Joanny Cholewa w rozwój wiedzy i praktyki klinicznej dotyczących rehabilitacji osób z PD należy uznać za niezwykle interesujący i ważny. Opracowany i poddany przez dr J. Cholewa program rehabilitacji osób z PD jest wynikiem wieloletniego doświadczenia Habilitantki w usprawnianiu osób z PD, połączonego z głęboką wiedzą i praktyką opartą na faktach. Główne założenia terapeutyczne zaproponowane przez dr J. Cholewa opierają się na połączeniu metod terapii kierowanych na zwalczanie objawów ruchowych u osób z PD z terapią zadaniową prowadzoną już od pierwszych zajęć rehabilitacyjnych.

Jak zauważyła Recenzentka dr hab. Elżbieta Mirek, brak jest jednoznacznych standardów postępowania fizjoterapeutycznego w leczeniu osób z PD, dlatego też istnieje potrzeba ciągłych badań w poszukiwaniu jak najlepszych form postępowania terapeutycznego, które będą umożliwiać poprawę stanu funkcjonalnego i jakości życia osób z PD w obszarze rodzinnym, zdrowotnym, społecznym i zawodowym. W wytycznych dotyczących postępowania terapeutycznego, opracowywanych na podstawie badań naukowych przez różne grupy eksperckie, w tym przez The Royal Dutch Society for Physiotherapy (KNGF), Physiotherapists in Parkinsons Disease Europe (APPDE), The European Parkinsons Disease Association (EPDA) i European Region of the World Confederation for Physical Therapy (ER-WCPT) zwraca się uwagę na konieczność stosowania fizjoterapii w PD. Wskazuje się różne obszary interwencji terapeutycznych, których zadaniem jest między innymi poprawiać stan funkcjonalny i jakość życia pacjentów z PD, wciąż jednak istnieje potrzeba rozwijania metod fizjoterapeutycznych w PD i nadania kliniczne Habilitantki wychodzą tym potrzebom naprzeciw.

Celem pierwszego badania, przeprowadzonego przez Habilitantkę, zatytułowanego **„Influence of physiotherapy on severity of motor symptoms and quality of life in patients with Parkinson disease”**, opublikowanego w czasopiśmie Neurologia i Neurochirurgia Polska, było określenie wpływu rehabilitacji ruchowej na stopień nasilenia objawów ruchowych i jakość życia osób z PD. Było to prospektywne, randomizowane badanie kliniczne zaprojektowane i zrealizowane zgodnie z wytycznymi CONSORT, w którym uczestniczyło 70 osób z PD. Wyniki badania potwierdziły założoną hipotezę o pozytywnym wpływie rehabilitacji na sprawność funkcjonalną i jakość życia osób z PD, co pozwoliło sformułować wniosek, że funkcjonalna rehabilitacja ruchowa oparta na zwalczaniu objawów ruchowych z równoczesnym treningiem zadaniowym, jako interwencja ukierunkowana i dostosowana do stopnia nasilenia objawów motorycznych poprawia funkcje ruchowe chorych na PD oraz zwiększa ich aktywność w czynnościach codziennych. Jednocześnie zastosowana fizjoterapia poprawia też, jakość życia osób z PD.

W drugim z kolei badaniu, którego wyniki opublikowano w czasopiśmie Journal of Physical Therapy Science pod tytułem: **„Influence of functional movement rehabilitation on quality of life in people with Parkinson's disease”** uczestniczyło 51 osób z idiopatyczną PD w III stopniu zaawansowania według skali Hoehn i Yakra. Celem badania było potwierdzenie hipotezy, że uzyskane wyniki badań prezentowane w publikacji numer 1, są efektem czynnika badawczego (programu funkcjonalnej rehabilitacji ruchowej), a nie potencjalnych czynników zakłócających wyniki badań, co pozwoliłoby na zwiększenie wiarygodności uzyskanych wyników. Było to prospektywne, randomizowane badanie kliniczne, w którym zastosowano metodę eksperymentalną ukierunkowaną na śledzenie związków i zależności przyczynowo skutkowych. Uzyskane wyniki potwierdziły założoną hipotezę o korzystnym wpływie funkcjonalnej rehabilitacji ruchowej opartej na zwalczaniu objawów ruchowych z równoczesnym treningiem zadaniowym, na jakość życia osób z PD oraz na poprawę sprawności ruchowej i aktywności w czynnościach codziennych.

W trzecim badaniu, pt. **„Continuation of full time employment an inhibiting factor in Parkinson's. Disease symptoms”**, którego wyniki zostały opublikowane w WORK: A Journal of Prevention Assessment & Rehabilitation, celem było określenie efektywności programu funkcjonalnej rehabilitacji w zależności od statusu zawodowego uczestników badania. W badaniu uczestniczyło 70 pacjentów z PD, w II stopniu zaawansowania choroby wg Hoehn i Yakra. U pacjentów oceniano poziom aktywności fizycznej i umysłowej, niezależność funkcjonalną i samodzielność w czynnościach codziennych oraz kontakty społeczne. Stwierdzono, że praca zawodowa może wpływać na zwiększenie skuteczności funkcjonalnej rehabilitacji ruchowej u osób z PD. Wyciągnięto wniosek, że

aktywność zawodowa oraz udział w funkcjonalnej rehabilitacji ruchowej z zastosowaniem terapii opartej na objawach ruchowych z terapią opartą na treningu zadaniowym wpływają na zmniejszenie stopnia nasilenia objawów i poprawę jakości życia osób z PD.

Czwarte badanie, zatytułowane *„Jakość życia osób z chorobą Parkinsona w kontekście pracy zawodowej i rehabilitacji ruchowej”* było rozwinięciem badania trzeciego. Rozszerzono grupę badaną do 109 osób, które podzielono na podgrupy w zależności od uczestniczenia w rehabilitacji i pracy zawodowej. Okazało się, że grupa osób niepracujących charakteryzowała się niższym poziomem sprawności funkcjonalnej z powodu nasilenia objawów chorobowych, co w oczywisty sposób sprawiało, że porównanie grup było mało zasadne. Wyniki badania oraz wnioski były zbieżne z wcześniejszym badaniem. Wykazano, że osoby z PD pracujące zawodowo i uczestniczące w funkcjonalnej rehabilitacji ruchowej z terapią opartą na treningu zadaniowym charakteryzują się lepszym poziomem deklarowanej, jakości życia, zarówno w porównaniu z grupą pracujących niećwiczących, jak i z grupą niepracujących.

Zgodnie z założeniami rehabilitacji osób z PG, działania terapeutyczne skupiające uwagę poprzez bodźce generowane wewnątrznie w procesach poznawczych i myślenie o świadomym kontrolowanym ruchu oraz sygnały zewnętrzne akustyczne i wizualne mogą stanowić ułatwienie w planowaniu i kontroli czynności ruchowej przez osoby z PD. W tematykę tę wpisuje się ostatnie w cyklu publikacji badanie, zatytułowane przez Habilitantkę: *„Can Rehabilitation Influence the Efficiency of Control Signals in Complex Motion Strategies?”*. W badaniu tym oceniono wpływ funkcjonalnej rehabilitacji ruchowej z zastosowaniem terapii opartej na objawach ruchowych z terapią opartą na treningu zadaniowym, na efektywność sygnałów sterujących u osób z PD. Analiza wyników badań wykazała istotne statystycznie różnice, w jakości i efektywności wykonania zadania funkcjonalnego pomiędzy osobami uczestniczącymi i nieuczestniczącymi w funkcjonalnej rehabilitacji ruchowej. Wykazano, że lepsze wyniki we wszystkich przeprowadzonych próbach z wykorzystaniem sygnałów sterujących, uzyskały osoby z grupy ćwiczącej. Autorka wnioskuje, że funkcjonalna rehabilitacja ruchowa, jest czynnikiem wpływającym na zwiększenie jakości i efektywności wykonywanego zadania funkcjonalnego. Stosowanie sygnałów sterujących jest skuteczniejsze po zastosowaniu funkcjonalnej rehabilitacji ruchowej, co wpływa na ich jakość i efektywność. W badaniu potwierdzono hipotezę o pozytywnym wpływie funkcjonalnej rehabilitacji ruchowej opartej na zwalczaniu objawów ruchowych z równoczesnym treningiem zadaniowym, na efektywność sygnałów sterujących u osób z PD.

W opinii Recenzenta, dr hab. Mariusz Druźbickiego, dorobek wskazany przez Dr Joannę Cholewę, jako cykl publikacji świadczy o wysokim profesjonalizmie Habilitantki zarówno badawczym, jak i specjalistycznym- zawodowym. W opinii Recenzenta Habilitantka posiada wiedzę i umiejętności eksperckie w dziedzinie rehabilitacji osób z PD. Doktor hab. Mariusz Druźbicki podkreślił dodatkowo, że całość dorobku naukowego Dr Joanny Cholewy jest bardzo spójna merytorycznie. Praca naukowa jest bardzo konsekwentna i jest skoncentrowana wokół tego samego obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej. Dorobek Pani Doktor Joanny Cholewa szczegółowo dotyczy kilku aspektów związanych z rehabilitacją chorych na PD i świadczy o świadomych i celowych poszukiwaniach naukowych, co potwierdza, że Habilitantka posiada bardzo szeroką, unikalną wiedzę w zakresie rehabilitacji neurologicznej. Pracę Habilitantki cechuje spójność zainteresowań zawodowych i naukowych, które nieprzerwanie kontynuuje łącząc naukę z praktyką. To, zdaniem Recenzenta bardzo dobra cecha specjalisty i naukowca.

Podobną opinię wyraziła także Recenzentka, dr hab. Elżbieta Mirek. Zdaniem Recenzentki, przedstawiony przez Habilitantkę dorobek publikacyjny dowodzi, że dr J. Cholewa ma ogromne doświadczenie w pracy z pacjentami z PD. Godna podkreślenia wiedza Habilitantki jest zbieżna z wynikami najnowszych badań. Wyniki badań Habilitantki mają zastosowanie praktyczne, a ich wartość merytoryczna i aplikacyjna jest znacząca. Habilitantka swoimi badaniami wpisuje się we wiodące kierunki badań w dziedzinie fizjoterapii. Dysertacja habilitacyjna wnosi zatem wartościowe elementy do obecnej wiedzy medycznej i praktyki neurorehabilitacyjnej. Badania Habilitantki są istotne, ponieważ pozwalają oceniać i rozwijać skuteczność postępowań usprawniających ukierunkowanych na poprawę niezależności funkcjonalnej i jakości życia osób z PD.

Recenzent, dr hab. Sławomir Budrewicz podkreślił, że istotną wartością badań Habilitantki, przedstawionych w cyklu publikacji było przeprowadzenie tych badań w stosunkowo dużej grupie – liczącej w sumie 210 z PD. Ponadto, jak zauważył Recenzent, Habilitantka samodzielnie prowadziła u tych chorych zajęcia z zakresu funkcjonalnej rehabilitacji ruchowej. Badania prowadziła przez wiele lat konsekwentnie obserwując efekty jednolicie i samodzielnie prowadzonej rehabilitacji, co zdaniem Recenzenta zwiększa rzetelność uzyskanych wyników.

Recenzent, prof. dr hab. Zbigniew Śliwiński zwrócił uwagę, że rehabilitacja ruchowa odgrywa istotną rolę w leczeniu osób z PD, ale równocześnie brak jest jednoznacznych standardów postępowania rehabilitacyjnego u osób z PD. Zaproponowany, zrealizowany i oceniony w cyklu badań Habilitantki program funkcjonalnej rehabilitacji ruchowej powiązanej z treningiem zadaniowym pozwala skupić

się na potrzebach funkcjonalnych pacjenta i czyni z pacjenta współtwórcę swojego programu zajęć od momentu postawienia diagnozy, poprzez całą rehabilitację. Ten nowatorski cel Habilitantka osiągnęła w swoich publikacjach, które stanowią cykl prac powiązanych tematycznie i są warunkiem ubiegania się o stopień doktora habilitowanego.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA I ORGANIZACYJNA

Recenzent, prof. dr hab. Zbigniew Śliwiński, zwrócił uwagę, że Habilitantka wielokrotnie uczestniczyła w pracach komitetów naukowych i organizacyjnych wielu konferencji między innymi w:

- ✓ Komitet naukowy: VII Konferencji Naukowej AKTYWNOŚĆ Fizyczna A SPRAWNOŚĆ FUNKCJONALNA w kontekście odpowiedzialności społecznej. 12-14 kwiecień 2023 r. Ustroń,
- ✓ Komitet Organizacyjny: V Międzynarodowa Konferencja naukowa OSOBY Z NIEPELNOŚCIĄ W SPORCIE-TEORIA I PRAKTYKA. 25-27 maj 2023 r. Katowice: Organizator: Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach, Polski Komitet Paraolimpijski,
- ✓ Komitet Naukowy: VI Międzynarodowa naukowa konferencja ZDRAVOTNO SOCIALNE A OSETROVATELSKE ASPEKTY CIVILIZACNYCH OCHORENI 15 November 2019 r. Michalovce, Slovakia: Vysoka Skola Zdravotnictva A Socialnej Prace v. Alžbety. Bratislava. Collegium Humanum Warsaw Management University. Warszawa, Univerzita Tomaše Babiš v. Zline,
- ✓ Komitet Organizacyjny; International Conference REHABILITATION IN XXI CENTURY AGING AND LIFE COURSE, 6-7 October 2017, Ustroń. Poland: Organizator: Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach.

Pani doktor Joanna Cholewa swoją działalność dydaktyczną prowadzi w Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach. Była promotorem pomocniczym pracy doktorskiej Bogusławy Hawryluk, promotorem 17 prac magisterskich oraz 10 prac licencjackich. Jest członkiem Wydziałowej Komisji ds. Efektów Kształcenia Wydziału Fizjoterapii Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach, opiekunem sekcji Studenckiego Koła naukowego Neurorehabilitacji w chorobie Parkinsona. Efektem działalności koła były publikacje naukowe oraz wystąpienia na konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Habilitantka prowadzi zajęcia dydaktyczne z przedmiotów: Fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach narządu ruchu - w neurologii i neurochirurgii, Adaptowana aktywność fizyczna, Kinezyjologia, Metody

specjalne fizjoterapii. Prowadzi również zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych z zakresu podstaw metod neurofizjologicznych. Współpracuje ze Śląskim Stowarzyszeniem Osób Cierpiących na Chorobę Parkinsona w Katowicach oraz z Jastrzębskim Stowarzyszeniem Parkinsonowskim.

Habilitantka została uhonorowana nagrodami za swoją działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Wśród nich są:

- ✓ Nagroda Zespołowa Rektora AWF Katowice za działalność organizacyjną w 2022 r.
- ✓ Indywidualna Nagroda Rektora za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne w 2021 r.
- ✓ W 2019 r. Habilitantka została Wykładowcą Roku VII edycji Gali Kukucjusze Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego AWF Katowice.

Negatywne uwagi dotyczące wniosku o przyznanie stopnia doktora habilitowanego dr Joannie Cholewa

Komisja nie była jednogłośnie przychylna nadaniu stopnia doktora habilitowanego dr Joannie Cholewa. Profesor dr hab. Marek Woźniewski wyraził swój zdecydowany sprzeciw nadaniu dr Joannie Cholewie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej i wniosek w tej sprawie zaopiniował negatywnie.

Uzasadniając opinię negatywną prof. dr hab. Marek Woźniewski stwierdził, co następuje:

Cykl publikacji stanowiący podstawowe osiągnięcie dr Joanny Cholewy nie spełnia wymogów art. 219 ust. 2 Ustawy. Zawiera on prace opublikowane od 6 do 10 lat (2013 – 2017) przed złożeniem wniosku o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego (2023 r.). W Ustawie użyty jest czas terażniejszy dotyczący posiadania osiągnięć naukowych stanowiących istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej, co jednoznacznie odnosi się do terminu złożenia wniosku.

Po 2017 roku w wykazie bazy PubMed jest wykazanych ponad 2000 prac dotyczących choroby Parkinsona i rehabilitacji funkcjonalnej, których wyniki nie były, bo nie mogły być uwzględnione przez Kandydatkę w cyklu prac będących podstawowym osiągnięciem. Nie wiadomo, więc, czy osiągnięcie z 2017 roku stanowi rzeczywiście istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej w 2023 roku.

Kandydatka w Autoreferacie nie uzasadniła też bardzo długiego odstępu czasu od opublikowania prac będących podstawowym osiągnięciem do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Poza tym zgodnie z definicją, cykl prac stanowiących podstawowe osiągnięcie powinien być planowany prospektywnie, natomiast przedstawione przez Kandydatkę ma charakter retrospektywny, będący w rzeczywistości bardziej zbiorem prac, którego wspólnym mianownikiem jest rehabilitacja funkcjonalna w chorobie Parkinsona.

Oceniając cykl prac stanowiących podstawowe osiągnięcie wydaje się, że jego wkład w rozwój dyscypliny naukowej był już w momencie ich opublikowania (2013 – 2017) niewielki i raczej przyczynkowy. W 4 spośród 5 prac zastosowano kwestionariusze i skale, które są słabymi narzędziami badawczymi stosowanymi najczęściej w pracach opisowych. Na podstawie tych badań gromadzone są fakty, bez możliwości wyjaśnienia przyczyn uzyskanych wyników, trudno, więc uznać je za istotny wkład w rozwój nauki. Poza tym wnioski wynikające z tych prac są oczywiste i od dawna znane. Powszechnie wiadomo, bowiem, że prawidłowe zastosowanie rehabilitacji/fizjoterapii powoduje wyższy poziom niezależności funkcjonalnej i jakości życia niż brak jakiegokolwiek interwencji, a takie były założenia tych prac.

Oceniając pozostały dorobek publikacyjny Kandydatki (poza cyklem prac stanowiących podstawowe osiągnięcie) tzn. prac opublikowanych po 2017 roku należy stwierdzić, że Kandydatka była pierwszą autorką tylko w 3 pracach w ciągu 7 lat, co należy uznać za stanowczo niewystarczające w ubieganiu się o stopień naukowy doktora habilitowanego.

Również aktywność naukowa dr J. Cholewy nie działa na korzyść wniosku o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego. Kandydatka nie brała udziału w realizacji żadnego projektu badawczego finansowanego ze źródeł zewnętrznych w drodze konkursu.

Zdaniem Profesora dr. hab. Marka Woźniewskiego, powyższe fakty jednoznacznie nie pozwalają na poparcie wniosku dr Joanny Cholewy o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Doktor hab. Anna Polak zwróciła uwagę, że dorobek naukowy dr Joanny Cholewa, zarówno stanowiący monotematyczne dzieło, jak i dorobek naukowy w innych tematach badawczych jest mocno skoncentrowany wokół problemów dotyczących choroby Parkinsona. Zdaniem dr hab. Anny Polak, świadczy to o dużej wiedzy Habilitantki, którą można uznać za ekspercką w zakresie choroby Parkinsona, ale równocześnie wzbudza to pewną wątpliwość czy i w jakim stopniu Habilitantka jest przygotowana, aby organizować zespoły badawcze i prowadzić badania naukowe w tematach wykraczających poza chorobę Parkinsona.

Profesor dr hab. Jakub Taradaj zwrócił uwagę, że trudno jest z logicznego punktu widzenia w cyklu badań przedstawionych przez dr Joannę Cholewa dopatrzeć się elementów nowości i innowacyjności w sytuacji, gdy cykl ten oceniany jest w 2024 roku, a obejmuje on artykuły opublikowane w latach 2013-2017. Zdaniem jednak Profesora Jakuba Taradaja, skoro Recenzenci nie uznali tego faktu za słabą stroną dorobku habilitacyjnego, to Profesor J. Taradaj skłonny jest przychylić się do Ich opinii.

WNIOSEK KOŃCOWY

We wniosku końcowym Członkowie Komisji Habilitacyjnej, wprowadzając nie jednogłośnie, ale uznając jednak, że wartość dorobku naukowego dr Joanny Cholewa jest stosunkowo wysoka i stanowi znaczny wkład w rozwój nauki o kulturze fizycznej. W związku, z czym Członkowie Komisji wnioskuje o dopuszczenie dr Joanny Cholewa do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego. Członkowie Komisji Habilitacyjnej stwierdzają, że doktor Joanna Cholewa spełniła kryteria określone w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.) stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitacyjnego.

Komisja Habilitacyjna przedstawia podjętą w głosowaniu jawnym (6 głosów za; 1 głos przeciw; 0 głosów wstrzymujących się) uchwałę o skierowaniu do Senatu Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach wniosku o nadanie Doktor Joannie Cholewa stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej.

§2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Katowice, dnia 04. Marca 2024 roku

Przewodniczący:

Prof. dr hab. Marek Woźniewski

Sekretarz:

dr hab. Anna Polak prof. AWF Katowice